

<https://www.alliansfriheten.se/permanenta-nato-hogkvarter-i-sverige-och-halva-armen-pa-utlandsuppdrag/>

Permanent Nato-högkvarter i Sverige och halva armén på utlandsuppdrag

26 augusti, 2022

Utgivarna Alliansfriheten.se

Atlantic Council har gett ut en [rapport](#) om vilka förväntningar som finns från Nato på Sverige och Finland vid ett medlemskap.

Rapportens författare är John R. Deni, professor vid amerikanska arméns War College och medlem av Atlantic Council.

Atlantic Council är en amerikansk tankesmedja och har som målsättning ökat militärt samarbete mellan Europa och USA. Den är ingen statlig organisation men har ändå ett visst inflytande på den amerikanska politiken och det är därför av intresse att ta del av dess syn på hur Nato skall utvecklas med sina förväntade, nya nordiska medlemmar, då den i många fall säkerligen speglar hur man i Washington ser på Sveriges och Finlands kommande roll i Nato.

Det kan som bakgrund noteras att Sverige ger bidrag till Atlantic Council. Utrikesminister Ann Linde fick en fråga om detta i Riksdagen. Hon försvarade stödet under hänvisning till det strategiska behovet av ”framåtblickande analyser kring olika geopolitiska skeenden” och att tankesmedjan fungerade som ”bollplank gällande amerikansk utrikes- och säkerhetspolitik.” ([Utrikesdepartementets ekonomiska stöd till Atlantic Council Svar på skriftlig fråga 2021/22:1817 Utrikesminister Ann Linde \(S\) – Riksdagen](#))

Genomgående i rapporten är att Sverige skall bidra med styrkor utanför landets gränser, även om behovet av att Sverige också stärker sitt eget territorialförsvar finns med.

Sverige och Finland kommer som medlemmar av Nato att delta i alliansens kvartalsvisa försvarsplaneringsprocess (NDPP), där staternas försvar skall anpassas till varandra och till Nato.

Sverige har redan som Nato-partner deltagit i en planeringsprocess för ickemedlemmar med syfte att säkra interoperabilitet mellan sådana partners och Nato.

NDPP är en mer direkt och skarp planeringsprocess med direktiv från högsta ledningen ned till medlemsländerna. Först tas fram förslag till ”paket” för varje lands militära utveckling. För beslut om detta görs ett undantag från Natos generella policy om enhällighet när beslut skall tas. Den stat som paketet gäller har ej rösträtt (“consensus minus one”). Det land beslutet gäller kan således inte lägga in sitt veto.

Jämfört med tidigare svenskt och finskt deltagande som partner i överläggningar om försvar och interoperabilitet kommer vid medlemskap långgående krav att ställas på Sverige och Finland.

Deni pekar på att det först och främst kommer att gälla deltagande i krishantering och i expeditionsstyrkor utanför Nato-ländernas territorier.

Vad det kan handla om framgår vid en jämförelse med vad andra Nato-stater ställer upp med. Deni konstaterar att Finland i liten omfattning tidigare ställt styrkor till förfogande för utlandsuppdrag och menar att landet nu måste komma med en mekaniserad bataljonsgrupp eller en hel brigad, och han pekar på att ett sådant beslut har tagits av Danmark vid det senaste NDPP-mötet.

För Sveriges del tror han kravet kan bli att ställa upp med en helt utrustad och tränad brigad jämte resurser för Nato-kompatibelt luftförsvar. Här är jämförelsen med Slovakien som vid senaste NDPP-mötet fick krav på att bidra med sådana styrkor. Idag har Sverige en och en halv mekaniserad och övad brigad. Med en Nato-satsning av det slag som anges här av Deni skulle det krävas att en betydande del av armén ställs till Natos förfogande.

Deni konstaterar att intresset varit lågt från båda länderna att ha Nato-infrastruktur på sina territorier. Likväl tror han att krav kan komma på Finland att Nato får placera ett multinationellt divisionshögkvarter för operationsområdet ”the High North” i landet.

För Sveriges del menar Leni (felskrivning: Deni) att kravet kan bli ett motsvarande Nato-högkvarter för att hålla samman flygoperationer för ”the High North”, motsvarande vad som finns i Tyskland och i Spanien. Det skulle i så fall bli ett så kallat Combined Air Operations Centre for the High North (CAOC-HN).

Det kommer sannolikt att ställas krav på främst Sverige att skapa infrastruktur och beredskap för förhandslagring av militärmateriel som vapen, fordon, ammunition och sjukvårdsmaterial.

Både Sverige och Finland kommer att avkrävas beredskap för att snabbt kunna delta i insatsstyrkan NATO Response Force (NRF). Det måste till mer än en bataljonsstyrka för Sveriges del.

Sverige och Finland kommer också att behöva avsätta resurser för att delta i den dagliga operationsplaneringen, krishantering och annat vid Nato-högkvarteret i Bryssel. Det kommer att bli fråga om 150-200 officerare från respektive land.

De synpunkter som nu förs fram från Atlantic Council på Sverige och Finland diskuteras på många håll i Nato, och krav har även förts fram från USA att Sverige skall delta med övervakning och patrullering i Arktis, vilket vi [kommenterat](#) tidigare.

Inför regeringens beslut att ansöka om Natomedlemskap hävdade statsministern att man först noga skulle analysera konsekvenserna för Sverige.

”Jag anser själv som statsminister att det är viktigt att vi först analyserar, vänder och vrider på läget och sedan bestämmer vägen framåt. Jag kommer alltid [att] sätta Sveriges säkerhet främst”, sade Magdalena Andersson den 9 april.

Den rapport som togs fram visade sig dock nästan helt sakna militärstrategisk analys och belysning av vad medlemskapet skulle komma att innebära för det svenska försvaret. Istället pekade statsministern långt senare på att regeringen gett ÖB i uppdrag att till den 1 november utreda just detta.

Sverige gick alltså in med en ansökan om medlemskap utan att konsekvenserna för det svenska försvaret redovisats vare sig för riksdagen eller svenska folket, vilket vi tidigare [kommenterat](#).

I avvaktan på Försvarsmaktens utredning duggar nu istället rapporter och uttalanden från andra Nato-stater tätt om vad som kommer att ske med den svenska försvarsmakten.

Klart är att kraven från Nato på en omdirigering av det svenska försvaret så att insatser utanför landets gränser prioriteras framför en fortsatt uppbyggnad av det nationella territorialförsvaret.

Hur långt en sådan inriktning kommer att genomföras beror på hur försvarsvänner, både bland allmänheten och bland politiker, kan hävda svenskt försvar mot långtgående Nato-anpassning.

Regeringen har på senare tid talat mycket om att utöka värnpliktsdelen av försvaret och att fortsatt försvarsatsning skall gälla svenskt territorialförsvaret. Det är den inriktningen som är bäst för vårt Sverige!

För att det inte skall bli blott vallöften krävs en aktiv medborgerlig opinion för svenskt nationellt försvar.